

Komondor

Jalostuksen tavoiteohjelma ja PEVISA-määräys

1. Vahvistaminen

Hyväksytty Unkarinpaimenkoirat ry:n yleisessä kokouksessa 29.9.2001 ja on Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n hallituksen 13.6.2002 hyväksymä

2. Rotujärjestötiedot

Unkarinpaimenkoirat ry on perustettu 23.10.1974 ja hyväksytty Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n rotujärjestöksi 23.4.1988

3. Rekisteröinnit Suomessa

1978	1	1986	18	1994	14
1979	2	1987	12	1995	19
1980	-	1988	4	1996	5
1981	2	1989	4	1997	-
1982	4	1990	16	1998	7
1983	13	1991	1	1999	6
1984	14	1992	10	2000	5
1985	8	1993	1		

4. Rodun tausta

Muinaisten kumaaniheimojen saapuessa idästä Pannonian tasangolle 900-luvulla heillä oli mukanaan suuria valkoisia koiria joita he käyttivät leiriensä ja laumojensa vartijoina. Paimenet arvostivat suuresti koiriaan, sillä heidän toimeentulonsa riippui karjalaumojen menestymisestä. Laumoja uhkasivat sekä villieläimet että kuljeksivat rosvojoukot. Paimenten koirien tuli olla pelottomia puolustajia, epäluuloisia vieraita kohtaan ja ehdottoman uskollisia omalle väelle. Ainoastaan käyttökelpoisimmat yksilöt kannatti pitää elossa ja ruokkia karuissa oloissa. Myös ilmasto asetti omat vaatimuksensa pustalla eläville koirille, joiden piti kestää paahtava kesähelle ja talven pakkaset sekä avoimen tasangon viimat ja tuiskut. Komondorin ainoa suoja näissä oloissa oli sen oma turkki, joka huopaantuessaan ei läpäissyt vettä eikä tuulta. Varhaisin kirjallinen maininta komondorista unkarilaisena paimenkoirarotuna on jo vuodelta 1544, ja työssään sitä kuvattiin ensimmäisen kerran 1600-luvulla. Komondor-kasvattajien ensimmäinen yhdistys perustettiin 1924 Unkarissa. Dr. Emil Raitsits määritteli komondorin omaksi rodukseen samana vuonna (lat. *Canis familiaris pastoralis villosus hungaricus*). FCI vahvisti v. 1936 prof. Anghin edellisenä vuonna laatiman rotumääritelmän, johon pohjautuu myös nykyinen rotumääritelmä.

Komondor on ollut lähes tuntematon kotimaansa ulkopuolella 1960-luvulle saakka, jolloin rodun edustajia alkoi esiintyä Keski-Euroopan suurissa koiranäyttelyissä. Nykyisin rodun edustajia tapaa myös Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Edelleenkin rotu on harvinainen.

5. Suomen komondorkanta

Ensimmäinen komondor tuotiin maahamme 1978 Englannista, narttu Zendrav Annja (kennel Portiers, Leena ja Kyösti Laakkonen). Seuraavana vuonna Unkarista tulivat narttu Sünpusztai Csuri (kennel Kilvan, Marjatta Jääskeläinen) ja uros Borzigeti Csaba (kennel Portiers, Leena ja Kyösti Laakkonen). Ensimmäinen pentue syntyi 1981. Vuosina 1985-2000 Suomeen on tuotettu 12 komondoria: v. 1985 uros Szentivani Zsandar, sekä narttuja v. 1988 Csunyatelepi Irmí, v. 1992 Naguygodi Greta, v. 1993 Naguygodi Heidi, v. 1995 tuotettiin urokset Karcagpusztai Ipoly ja Csunyatelepi Dariusz, v. 1998 urokset Karcagpusztai Csopak ja Karcagpusztai Apacs sekä narttu Fenyöharaszi Alma v. 1999 urokset Beremendi-Bundas Nador ja Fenyöharaszi Abel, ja v. 2000 narttu Fenyöharaszi Adel.

6. Rodun jalostuksen tavoitteet

Tämän tavoiteohjelman liitteenä on komondorin rotumääritelmä, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti rodun ulkomuotoon ja rakenteeseen liittyviä toivottuja ominaisuuksia. Ulkomuodollisia seikkoja tärkeämpinä pidetään rodun säilyttämistä sekä fyysisesti että psyykkisesti terveenä.

7. Jalostuksen painopisteet

7.1 Jalostuspohja

Jalostuspohja on kapea ja epätasainen. Hyvien nykyiseen kantaan sopivien jalostuskoirien tuonti on tarpeen. Jalostusparien valintaan tulee suhtautua kriittisesti ja tarkistaa ne taustoiltaan.

7.2 Tyyppi ja rakenne

Rakenne on hieman korkeuttaan pitempi
Luuston vahvuuteen ja pään mittasuhteisiin tulee kiinnittää huomiota
Vaaleasilmäisiä ja sinisilmäisiä ei pidä käyttää jalostukseen.
Pigmentin pysyvyyteen tulee kiinnittää huomiota.
Hammaspuutoksiin tulee suhtautua kriittisesti.
Purentavikaista koira ei tule käyttää jalostukseen.

7.3 Luonne

Komondor on perusluonteeltaan varautunut, mutta varma, ei hermostunut eikä arka. Sen on sallittava käsittely esittäjän avustuksella.
Komondor ei päästä vieraita omalle reviirilleen.

8. Terveys

Pyritään saamaan elinkelpoinen kanta kiinnittämättä liikaa huomiota näyttelytuloksiin.

Rodussa esiintyy perinnöllistä lonkkanivelen kasvuhäiriövikaa eli dysplasiaa. Taudin levinneisyyttä ei voi määritellä, koska yksilöiden kuvausprosentti on vielä melko vähäinen. Jokainen siitokseen käytettävä koira tulee olla virallisesti kuvattu dysplasian tutkimiseksi, pentuetta ei rekisteröidä ilman vanhempien kuvaustulosta. Kuvaushetkellä koiran on oltava vähintään 18 kk ikäinen.

9. Siitosmateriaali

Ongelmana on nykyisen kannan epätasaisuus. Uusien jalostuskoirien tuominen on suositeltavaa ja jalostuksessa tulee pyrkiä rodun yhtenäistämiseen rotumääritelmän mukaiseksi.

10. Jalostusorganisaatio

Komondorin jalostuksesta tietoa ja neuvoa antaa rotujärjestön hallituksen nimeämä jalostustoimikunta.

11. Jalostusohjesääntö

11.1 Yleiset vaatimukset

Koiran alaikäraja siitokseen käytettäessä on kaksi (2) vuotta. Nartun siitokseen käyttöä tulee harkita sen täytettyä kahdeksan (8) vuotta. Jalostuskoiran tulee olla jalostustarkastettu ja hyväksytty siitokseen käytettäväksi, tai vaihtoehtoisesti se on osallistunut virallisiin koiranäyttelyihin siten, että niistä on käytettävissä vähintään kahden eri ulkomuototuomarin arvostelu. Toisen arvostelun tulee olla avoimesta luokasta koiran täytettyä 24 kk. Koiran tulee olla palkittu vähintään kaksi kertaa laatuarvostelun ykköstuoksella.

11.2 Poikkeukset

Yllä oleviin voi hakea perusteltua poikkeusta jalostustoimikunnalta.

11.3 Kasvattajaa, pentueita ja maksuja koskevia suosituksia

- Kasvattajan tulee olla SKL-FKK:n ja Unkarinpaimenkoirat ry:n jäsen
- Kasvattajan tulee toimia kasvatustyössään SKL-FKK:n ja Unkarinpaimenkoirat ry:n toimintaperiaatteiden ja sääntöjen mukaisesti
- Kasvattajan tulee valita huolella pennuilleen vastuuntuntoiset ostajat sekä seurata aktiivisesti kasvattamiensa pentujen kehitystä ja hyvinvointia.
- Pentujen luovutusikä on vähintään 7 viikkoa.
- Kasvattajan tulee kertoa pentujen ostajille Unkarinpaimenkoirat ry:stä sekä mahdollisuudesta liittyä nk. pentuejäseneksi. Pentuejäseneksi haluavien luvalla heidän osoitetietonsa tulee ilmoittaa viipymättä jäsenrekisterin pitäjälle ja suorittaa pentuemaksu, joka on puolet yhdistyksen vuosijäsenen jäsenmaksun hinnasta/pentue, mutta kuitenkin vähintään vuosijäsenen jäsenmaksu pentuetta kohti. Maksua vastaan yhdistys postittaa tervetuloakirjeen ja jäsenlehden kuluvalta vuodelta uusille rodun harrastajille.

12. Tavoiteohjelman toteutus

Ohjelman mukaisiin tavoitteisiin pyritään:

- Noudattamalla SKL_FKK:n jalostukseen liittyviä ohjeita ja määräyksiä sekä Unkarinpaimenkoirat ry:n sääntöjä
- Noudattamalla SKL-FKK:n PEVISA-määräyksiä
- Noudattamalla Unkarinpaimenkoirat ry:n sääntöjä ja kasvattajasitoutumusta
- Järjestämällä rotupalavereja, jalostus- ja jälkeläistarkastuksia
- Keräämällä jalostuksessa tarvittavia tietoja ja jakamalla niitä eri yhteyksissä
- Luonnetestaamalla koiria

Tavoiteohjelmaan tehdään muutoksia tarpeen vaatiessa.

Komondorin PEVISA-ohjelma, jonka Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n hallitus on vahvistanut 13.6.2002 ja joka on voimassa 1.1.2003 – 31.12.2007

Pentujen vanhemmista tulee olla lonkkakuvauslausunto.
Lonkkakuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 18 kuukautta.